

Viete, čo sú to brownfieldy?

V Petržalke ich máme 28, patrí k nim aj skelet Domina či Tyršovo nábregie.

strana 3

Dom na Medvedovej konečne v riešení

Skončí miliónový úver na opravu na pleciach samosprávy alebo nových vlastníkov bytov?

strana 6

Autá už aj na terasách!

Odpoveď mestskej polície vás nepoteší.

strana 7

Pôvodní obyvatelia dnešnej Petržalky

Bojovní nomádi aj Sikulovia, u ktorých mali nárok na dedičstvo aj dcéry.

strana 10

Šustekova

Plochu, na ktorej by sa malo stavať, tvorí park s odrastenými stromami, parkovisko, ktoré nikto nepoužíva a za ním náletová zeleň, ktorá ukrýva množstvo odpadkov.

Mali by sme mať problém s nájomným bývaním?

Magistrát vytypoval v hlavnom meste 17 lokalít (5 v Petržalke, 2 v Ružinove, 5 v Rači, 5 v Dúbravke), kde by mohli vyrásť nájomné byty. Návrh zadania Štúdie umiestnenia nájomného bývania na území Bratislavy zverejnil tesne pred Vianocami, ľudia sa k nemu mohli vyjadriť do 31. januára. K mnohým sa však informácia nedostala. Na koho sa ešte obrátiť, ak máte výhrady?

V Petržalke sa nová výstavba týka piatich lokalít – Sosnová, Bratská, Šustekova, Muchovo námestie a Viedenská cesta. Z vyhľadávacej štúdie, ktorá vznikla ešte za predchádzajúceho vedenia, sú prevzaté lokality Sosnová a Bratská. Zvyšné navrhlo nové vedenie. „Šustekova, Muchovo námestie a Viedenská cesta sú vytypované pracovnou skupinou,“ informovala nás námestníčka primátora Lucia Štasselová.

Na objasnenie treba povedať, že urbanistická štúdia ako jeden z územnoplánovacích podkladov rieši čiastkové problémy v území a zjednodušene slúži na to, aby sa zistilo, či stavba v danom území vyhovuje z hľadiska dopravy, prístupu, z hľadiska objemu, teda výšky domov, počtu

bytov, parkovacích miest.... Teda, či je možné na istej ploche umiestniť istý dom a prípadne kvôli tomu aj zmeniť územný plán mesta v danej lokalite.

Neodpovedá však na otázku, čo sa vlastne na dané územie hodí. Čo by tam chcela vidieť mestská časť v rámci rozvoja územia... čo by tam uprednostnili obyvatelia...

Ak raz bude štúdia hotová a stane sa podkladom pre zmeny územného plánu, nasleduje zhotovenie projektovej dokumentácie, vydanie územných a stavebných povolení a realizácia stavby. V týchto fázach už bude zbytočné kričať, že ďalší dom pred svojím domom nechceme. A preto je dobré pozrieť sa na umiestnenie zástavby a ak máte výhrady, ozvať sa teraz.

Pokračovanie na strane 4 ➤

Kto bude stavať?

Mesto sa môže dohodnúť so staviteľom a dať si postaviť dom na kľúč. Má však aj niekoľko mestských podnikov, ktoré sa chystajú robiť developerskú činnosť. Napríklad spoločnosť Metro, KSP a najmä mestom vlastnená Spoločnosť pre rozvoj bývania, ktorá sa mala starať o výstavbu nájomných bytov, a to už od roku 2004. Napriek tomu, že v nej celé roky boli zastúpení vaši poslanci v dozorných aj správnych radách, nepodarilo sa jej postaviť ani jeden nájomný dom. Na svojej webovej stránke majú medzi realizovanými projektmi dve stavby – bytový dom na Humenskom námestí a bytový dom na Osuského, v ktorých všetky byty predali. Tieto domy mali podľa informácie z výročnej správy za rok 2011 vytvoriť zisk pre výstavbu domu s nájomnými bytmi. Tá sa však už nerealizovala a výročná správa z roku 2011 je aj poslednou, ktorú spoločnosť zverejnila na webe. Podľa našich informácií preberá aktuálne vedenie spoločnosti nový riaditeľ, tak uvidíme, či tento mestský podnik prestane byť na okrasu.

Územie nekďajšej Matadorky citelne mení podobu.

Nové petržalské ulice

Poslanci schválili pomenovanie nových ulíc v Petržalke, v bývalom areáli Matador. Ich názvy sú Ulica závodu Matador, Pri smaltovni, Ulica Gustáva Mallého, Ulica Josepha Poppera a Ulica Antona Durvaya.

Nové názvy musí ešte schváliť hlavné mesto. Poslanci ocenili snahu názvoslovné komisie, ktorá preferuje pomenovať názvy podľa osobností, ktoré sú späté s Petržalkou. Iveta Plšeková opätovne otvorila tému zmeny názvu Námestia hraničiarov. Je podľa nej absurdné, že máme stále pomenované námestie po vojakoch, ktorí strieľali po ľuďoch utekajúcich za slobou.

dou. Prednosta Petržalky Peter Šinály skonštatoval, že ak dôjde medzi poslancami k dohode, môže dôjsť k jeho zmene. Nie všetci chcú však zatažovať ľudí výmenou dokladov, ďalší vidia rozdiel medzi pohraničiarimi a hraničiarimi. Tak uvidíme.

A podľa koho máme pomenované nové ulice?

Gustáv Mallý bol maliar

(1879 Viedeň – 1952 Bratislava), ktorý žil v Petržalke od roku 1911 do roku 1923. V decembri 1911 sa mu tu narodil syn Viktor. Pôsobil ako učiteľ kreslenia na súkromnej maliarskej škole, ktorú mal na Kúpeľnej a neskôr na Grösslingovej ulici v Bratislave. K jeho žiakom patrili o. i. aj Š. Polkoráb, L. Fulla, K. Sokol či C. Majerník. S Petržalkou sa viaže viacero jeho

obrazov, ako Krajina od Petržalky (1911), Park v Petržalke (1911), Odpočinok pod stromami (Letný hostinec v Ovsišti, okolo 1932) či Tanec v Ovsišti (okolo 1946).

Joseph Popper bol významný bratislavský hospodár, emigrant. Rodina Popperovcov je priamo spojená s územím dnešného Južného mesta. Pred druhou svetovou vojnou hospodárili na rozľahlých poliach na juh od vtedajšieho Prešporku. Keď ríšska armáda násilne zabrala tieto územia, bol Joseph Popper aj s rodinou nútený emigrovať najprv do Anglicka

a neskôr do Austrálie.

Anton Durvay bol bohatý bratislavský mešťanosta. V roku 1883 založil tehelnú v Petržalke v blízkosti Kopčianskej ulice. Nevybral si periférnu staropetržalskú lokalitu náhodou. Geologický prieskum, ktorý si nechal vykonať, potvrdil veľmi kvalitnú surovinu – zeminu na výrobu tehál, ktoré boli označené iniciálkami majiteľa A.D. Durvayova tehelná zamestnávala veľkú časť obyvateľov Petržalky. Durvay bol skôr Prešpurák, ktorý na pravom brehu Dunaja podnikal. (pn)

foto: Marián Dekan

Kde bývate a čo vo vašom okolí považujete za najväčší problém?

█ Narodil som sa v Bratislave a od svojich šiestich rokov (1981) bývam v Petržalke, v časti Háje. Hoci táto časť Petržalky je podľa mňa tou najlepšou pre život, problémy sa jej nevyhýbajú. V poslednej dobe sú najväčším problémom rôzne pokusy o výstavbu v blízkom okolí.

S čím sa na vás najčastejšie obracajú ľudia?

█ Ľudia sa na mňa často obracajú z dôvodu poskytnutia informácií, poradenia sa pri realizácii svojich projektov, či usmernenia pri riešení rôznych životných situácií. Majú však aj konkrétne podnety, či už jednoduchšieho charakteru, od orezávania konárov, odvozu odpadu, nových lavičiek, kosenia trávy, až po pomerne zložité požiadavky na výstavbu športových centier, využitia objektov vo svojom okolí na sociálne a kultúrne zariadenia, výstavbu kontajnerových stojísk,

Spoznajte svojich poslancov

V tejto rubrike vám predstavujeme jedného z 35 poslancov miestneho zastupiteľstva v Petržalke.

Milan Vetrák

Mám 45 rokov, som ženatý, povoláním som právnik. Vo voľnom čase rád cestujem, venujem sa rodine a športovým aktivitám a čítam knihy.

prípadné previnenia treba prísne sankcionovať.

Aké sú vaše predsavzatia v pozícii poslanca v tomto volebnom období?

█ Rád by som priebežne plnil svoje predvolebné sľuby, ktoré si všetci môžu pozrieť na mojej webstránke (www.milanvetrak.sk) a pomáhal ľuďom s využitím svojho vzdelania a viac ako 20-ročných profesionálnych skúseností vrátane 5-ročnej skúsenosti komunálneho poslanca. Tiež som vďačný za podporu viac ako 8 000 Petržalčanov vo voľbách v roku 2018 a záleží mi na tom, aby som ich nesklamal.

Čo by ste chceli presadiť v Petržalke?

█ Mojm hlavným cieľom v politike je, aby sa ľuďom lepšie žilo. Preto som ľuďom ako ich poslanec vždy k dispozícii, či už na tel. č.: 0948 393 457 alebo na e-mailovej adrese: milanvetrak@gmail.com. (pn)

foto: archív

optimalizáciu MHD, či rekonštrukciu pochôdnych terás.

Čo je najväčší problém Petržalky?

█ Každá časť Petržalky má svoje špecifické problémy, ale za najväčší problém celej Petržalky považujem opakujúce sa snahy o neželanú a nepremyslenú zástavbu každého kúska voľného priestoru, najmä v lokalitách, ktoré sú už aj dnes husto zastavané. Veľkým problémom je aj chýbajúci nosný dopravný systém a s tým súvisiace parkovanie, nedostatok voľných miest v škôlkach a nízke odmeny pedagogických a nepedagogic-

kých zamestnancov, chýbajúce kapacity v zariadeniach venujúcich sa starostlivosti o starších ľudí, nedostatok financií na obnovu kultúrnych zariadení a pamiatok a katastrofálny stav pochôdnych terás, lávkov a schodísk. Systémovým problémom Petržalky je nedostatok financovania mesta zo strany štátu (vlády) na výkon funkcií hlavného mesta, aj preto je dôležité, aby Petržalka mala svojich zástupcov v parlamente.

Akej oblasti sa ako poslanec venujete?

█ Venujem sa rôznym ob-

lastiam, v poslednom období najviac parkovaniu, rekonštrukcii terás, škôlkam, podpore kultúry a rôznych voľnočasových aktivít, ale aj neželanej zástavbe, či tepelnej energetike. Súvisí to tiež s tým, že som členom komisie a pracovných skupín, ktoré sa tým zaoberajú. Ako mestský poslanec som napr. členom dozornej rady spoločnosti OLO, a.s., takže sa venujem aj nakladaniu s odpadmi, alebo predsedom komisie na ochranu verejného záujmu, čo je veľmi dôležité, lebo korupcia, klientelizmus a tunelovanie verejných peňazí spôsobuje nemalé škody všetkým, a tak

Chátrajúci Nemecký veslársky klub

„Čiernou dierou“ je neudržiavaná zeleň aj národná kultúrna pamiatka

Viete, čo sú to brownfieldy? Ide o opustené, nedostatočne využívané alebo prázdne územia uprostred mesta, ktoré chátrajú minimálne dva roky. Vyžadujú vedomý zásah, aby opäť plnili nejaký účel. V Bratislave totiž zaberajú územie veľké ako celý Lamač!

Práve tieto lokality mapuje „Urbanistická štúdia brownfieldy na území hlavného mesta SR Bratislavy“, ktorú zverejnilo mesto a poskytlo ju verejnosti na pripomienkovanie do 29. februára 2020.

Ich veľkosť je 0,5 hektára a viac, mnohé majú problémy s ekologickou záťažou, nachádzajú sa v zastavanom území a mesto má záujem ich znovu oživiť. V Petržalke medzi ne patrí napríklad vegetácia na Mamatejovej, neudržiavaná zeleň na Betliarskej, nevyužívaná plocha na Tematínskej, bývalá škôlka na Znievskej 26, športové ihrisko na Haanovej, voľná plocha na Kopčianskej, bývalá škôlka na Tematínskej, projekt Domino na Jasovskej... ale aj národná kultúrna pamiatka Nemecký veslársky klub na Viedenskej ceste či smaltovňa a sklady v areáli Matadorky. O tých sa v štúdiu okrem iného aj ako kaviareň či indoorové športovisko. Sklady majú typické svetlíky na streche budov, cez ktoré sa do interiéru dostane denné svetlo. Treba však povedať, že

okolie areálu je zanedbané a je potrebný podrobnejší návrh využitia územia v podobe územného plánu zóny.“

Asi vás neprekvapí, že dokument považuje za brownfield aj celé Tyršovo nábregie. V Petržalke je dokopy 28 brownfieldov na ploche 45,5 hektára (jeden hektár je plocha štvorca so stranou 100 metrov) a zaberajú 1,58 percenta jej plochy. Petržalka ich má, čo sa týka počtu, najviac z mestských častí. Pokiaľ však ide o rozlohu, ktorú v rámci mestskej časti zaberajú, väčšie zanedbané plochy sú v Novom Meste, Podunajských Biskupiciach, Ružinove aj Karlovej Vsi.

Urbanistická štúdia, ktorá je zverejnená na webovej stránke hlavného mesta na úradnej tabuli (dátum zverejnenie 21.1.2020) uvádza, že v celom meste evidujeme 132 lokalít na celkovej výmere 631 hektárov, „Bratislavské brownfieldy zaberajú v súčasnosti veľký podiel zastavaného územia mesta. Ide o územie o rozlohe jednej celej mestskej časti, ako je napríklad Lamač“, citujeme z dokumentu.

Sedemdesiat lokalít je dnes bez využitia, čiastočne sa využíva 59, takmer 53 percent je v súkromnom vlastníctve.

Podnetom na spracovanie urbanistickej štúdie Brownfieldy bola potreba evidencie všetkých nevyužívaných území a cieľom je program ich revitalizácie. Práce na štúdiu a prieskumy v teréne prebiehali od januára 2016 do decembra 2018.

„Spracovaním registra brownfieldov v Bratislave formou urbanistickej štúdie sú vytvorené kvalitné dáta pre účely strategického a územného plánovania, aj ako podklad pre nový územný plán hlavného mesta,“ informoval hovorca magistrátu Peter Bubla. „Vytypované lokality vo vlastníctve mesta budú riešené v jednotlivých projek-

toch ich revitalizácie.“

Štúdiu možno pripomenovať do 29. 2. 2020, písomne na adresu magistrátu alebo mejlom na uzemnedokumenty@bratislava.sk.

Verejné prerokovanie s obyvateľmi sa uskutoční 10. 02. 2020 o 16,30 hod. v Zrúkadlovej sieni Primaciálneho paláca.

Téma brownfieldov bude tiež odprezentovaná na samostatnom podujatí Brownfieldy v Bratislave formou výstavy s panelovou diskusiou. Event je plánovaný koncom februára 2020 v priestoroch bývalých Grösslingových kúpeľov. (in, pb)

foto: Matúš Husár

SPOMIENKA

„Nezomrela som, lebo viem, že budem žiť stále v srdciach tých, ktorí ma milovali.“

Bc. Veronika Harmatová

Dňa 25. januára 2020 sme si pripomenuli jej nedožitú 32. narodeninu.

S láskou a smútkom spomínajú mama, sestra Katka a brat Igor.

Kto ste ju poznali, venujte jej tichú spomienku.

BAZAR SPORT BURZA LYŽÍ

BEKR

7. - 8. 2. 2020 10:00-18:00h

Kolmá ul. 4, Petržalka

areál firmy ELIT - Hala 11

www.bazarlyzi.sk

JOGACENTRUM v Petržalke na Budatínskej 20

Vás pozýva na

TÝŽDEŇ OTVORENÝCH DVERÍ

3. - 7. februára 2020

* prídite si vyskúšať benefity jógových cvičení

* všetky cvičenia sú vhodné pre začiatočníkov, bez rozdielu veku a kondície

* cvičíme podľa autorizovaného Systému Joga v dennom živote®

UKÁŽKOVÉ CVIČENIA JOGY ZDARMA

NOVÉ KURZY JOGY

už od 10. februára

od 17.30 h od 18.30 h

Jogacentrum Budatínska 20 Bratislava * www.jogavdennomzivote.sk/bratislava * 0908 127 537

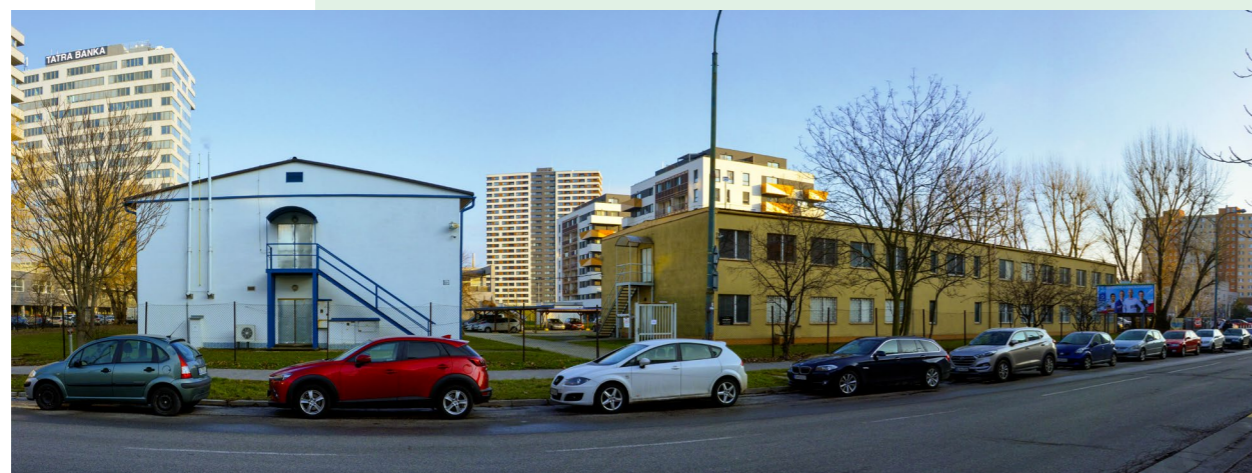
► Pokračovanie zo strany 1

Aby sme v Petržalke nedopadli ako pred dvoma rokmi, keď sme spisovali petíciu proti bytovým domom na Pankúchovej/Haanovej a Mamateyovej/Polreckého, ktoré už mali vytvorené architektonicko-objemové štúdie. Len v roku 2016 sa na tento zámer minulo 27-tisíc eur, v nasledujúcom rozpočte na to vyčlenili ďalších 350 000 eur. Vyhodené peniaze boli aj vaše...

Dom či divadlo?

Predchádzajúce vedenie mesta chcelo stavať náhradné nájomné bývanie najmä kvôli obyvateľom z reštituovaných domov, ktorým musí mesto vyplácať kompenzáciu rozdielu medzi regulovaným a trhovým nájomným a ročne ho to stojí dva milióny eur.

Nové vedenie na čele s primátorom Valloom chce odštartovať masívnu výstavbu nájomných bytov ako takých.

Pod týmto pojmom je zahrnuté náhradné nájomné bývanie pre stovky reštituentov, byty pre mladé rodiny, aj pre sociálne prípady či ľudí v núdzi.

Smutnou realitou je, že Bratislava má oproti iným mestám nájomných bytov vo svojom vlastníctve skutočne žalostne málo. Faktom však je aj to, že momentálne je v Petržalke taká atmosféra, že keby ste sa 100 obyvateľov spýtali, či chcú pred svo-

Muchovo námestie
Na ploche, kde by sa malo stavať, sú dve dvojpodlažné budovy. V jednej sídli mestská spoločnosť Metro a parkovisko. Metro nedávno odkúpilo od súkromníka projekt komerčných bytoviek plánovaný na tomto mieste a chce tu postaviť nájomné byty.

jím domom ďalší dom alebo športovú halu či divadlo, 99 bytový dom odmietne. Aj preto je v tejto situácii nutné s obyvateľmi diskutovať.

Otázna Šustekova

S petržalským a mestským poslancom Milanom Vetrákom sme sa pozreli na

jednotlivé lokality. „Viedenská cesta vyzerá z hľadiska zastavanosti bezproblémovo, aj keď som už počul zo strany niektorých poslancov výhrady aj proti tejto lokalite,“ hovorí. „Je na okraji mestskej časti, pri lese...“

Podľa jeho názoru, pokiaľ ide o Bratskú, bude táto lokalita z hľadiska štúdie vyhovujúca. „Lenže nie všade, kde štúdiu vyjde výstavba ako vhodná, je vhodná aj z hľadiska vízie rozvoja mestskej časti,“ pokračuje poslanec. „Napríklad na Bratskej v minulosti petržalskí poslanci navrhli, že tam má byť divadlo. Žiadali primátora, aby Ďurovčikovo divadlo neumiestňoval na „pápežskú“ líniu, ako bol pôvodný návrh, ale práve na pozemok na Bratskej. Tak si podíme sadnúť a povedať, aký má mať tento pozemok účel. To neznamená, že keď je dnes v územnom pláne plocha označená ako stavebná parcela, nemôže dôjsť k zmene a preklasifikácii. A nemusí to byť len divadlo, môže tam byť napríklad aj menšia športová hala.“

Najväčšiu nevôľu môže vyvolať výstavba na Šustekovej. Ide o veľkú plochu zástavby v dnešnej husto zastavanej lokalite v blízkosti polikliniky, preto je otázne, ako sa k nej obyvatelia blízkych domov postavajú, možno očakávať veľký odpor, a to aj zo strany poslancov.

Kým pozemky na Bratiskej, Sosnovej a Šustekovej sú čisto mestské pozemky a tu snaha ohradiť sa voči zámerom mesta zo strany verejnosti môže byť úspešná, pozemky na Viedenskej ceste a Muchovom námestí sú prevažne alebo výlučne na súkromných pozemkoch a mesto v týchto prípadoch bude zrejme len vyjednávať objem nájomných bytov, ktoré by tu v rámci developerkej výstavby mohli pribudnúť. Nevhodnosť výstavby na týchto pozemkoch však môže preukázať urbanistická štúdia (resp. architektonicko-objemová štúdia), čiže výhrady zo strany verejnosti nie sú tiež bezvýznamné.

Oslovte svojho poslanca!

Nielen z hľadiska financií ide o to, aby sa nerobili štúdie na územiach, kde nepanuje zhoda. V Petržalke sme podobnú situáciu zažili pred dvoma rokmi, keď mesto, bez toho, aby komunikovalo s obyvateľmi, že sa chystá stavať, objednalo objemovo-architektonické štúdie na bytové domy na Haanovej a Polreckého. Keď sa o nich obyvatelia dozvedeli, spisovali petíciu a mestskí poslanci napokon projekt zastavili. Je však nutné dodať, že sa to podarilo aj vďaka tomu, že bývalé vedenie nemalo podporu mestského zastupiteľa.

stva. V súčasnosti je to inak, čo môže znamenať aj to, že pokiaľ sa verejnosť neohradí voči nejakej lokalite teraz, tak sa spustí proces, ktorý bude možné len ťažko zastaviť.

Predísť tomu, čo nasledovalo v prípade Haanova, Polreckého, mohlo pripomenkovanie k aktuálnej štúdii. Veľa ľudí ho však pred sviatkami nezaregistrovalo a do 31. januára zareagovať nestihli. Čo bude nasledovať?

„Mesto teraz preštuduje pripomienky, niektoré zrejme zapracuje, ak uzná, že sú natoľko vážne, že bránia výstavbe v danej lokalite, a návrh na štúdiu upraví,“ vysvetľuje poslanec Milan Vetrák. „Potom sa zadáva objednávka na vypracovanie štúdie umiestnenia nájomného bývania.“ Keďže ide o pomerne rozsiahly dokument, bude sa zrejme realizovať v priebehu tohto roka a na budúci sa začne obstarávať a stavať.

Má ešte v tejto fáze zmysel, aby sa obyvateľ ozval? „Poslanci, ktorí považujú niektoré lokality za nevhodné, sú s primátorom dohodnutí, že po skončení pripomienkovania sa v priebehu februára stretnú,“ hovorí iniciátor stretnutia Milan Vetrák. „Minimálne po 31. januári teda určite má zmysel napísať svojmu poslancovi. Zatiaľ mám pocit, že primátor chce komunikovať, zaujíma ho náš názor, chce vedieť, prečo máme výhrady voči istým lokalitám.“

Otázkou tiež zostáva, či miestny úrad už dával vyjadrenie k vytypovaným lokalitám. (V prípade Haanova, Polreckého, miestny úrad sám ponúkol tieto dve lokality ako vhodné na výstavbu s tým, že v Ovsšti je nižšia miera zastavanosti, pozn.red.) „Primátor tvrdí, že mu starosta dával súhlas, starosta mi však potvrdil, že súhlas síce dal, ale nie s konkrétnymi lokalitami, ale so zámerom výstavby nájomných bytov aj na území Petržalky,“ reagoval Milan Vetrák. (in)

foto: Matúš Husár

Opäť o ropovode cez Petržalku

Územná rezerva pre ropovod Bratislava – Schwechat je stále v územnom pláne mesta. Petržalskí poslanci na podnet poslancu Miroslava Draguna opäť žiadajú o jeho vypustenie, a to v najbližších možných pripravovaných zmenách a doplnkoch.

Materiál bol predkladaný na rokovanie miestneho zastupiteľstva na základe informácií, že hlav-

né mesto SR Bratislava pripravuje zmeny a doplnky 06. V nich sa to však už upraví nestihnú.

Poslanci argumentujú, že koridor pre ropovodu, do Schwechatu je v územnom pláne v rozpore s tzv. záko-

nom Lex Žitný ostrov, ktorý zakazuje budovanie nových ropovodov a produktovodov v chránených vodohospodárskych oblastiach. Miroslav Dragun uviedol, že už viac ako 8 rokov, teda od prvej petície, je zhoda naprieč samosprávnym krajom, mestom a mestskými časťami, že tento ropovod nemá viesť cez Žitný ostrov a husto obývané časti Petržalky.

Petržalské zastupiteľstvo už na začiatku roka 2019 opätovne odmietlo trasovanie ropovodu cez Petržalku a Žitný ostrov a požiadalo starostu mestskej časti Bratislava-Petržalka, aby o odmietavom stanovisku informoval primátora hlavného mesta SR Bratislavy, predsedu Bratislavského samosprávneho kraja, ministra hospodárstva Slovenskej republiky, ministra životného prostredia Slovenskej republiky, vedenie spoločnosti Transpetrol, OMV a veľvyslanca Rakúskej republiky. (pn)

foto: MČ Petržalka

NOVÁ PREVÁDZKA

Zuzany Chalupovej 8, Petržalka - Slnčnice mesto - blok A1

Sídlišká by boli bez vtáčieho spevu pustejšie

Bratislavské regionálne ochranárske združenie (BROZ) vyzýva ľudí, aby v zimných dňoch prikrmovali vrabce, sýkorky, stehlíky, červienky či pinky. „Ak si totiž vtáky nedokážu nájsť dostatok potravy v zime na sídlisku, odletia na iné miesto, napríklad na dedinu alebo na okraje lesov,“ informujú.

„Najar, v lete a na jeseň si vedia nájsť potravu aj bez nás. Chytajú hlavne hmyz, červíky, chrobáky, húsenice, ktorých počet tak držia „na uzde“. Ale v zime si na sídlisku nevedia nájsť skoro nič, pretože na intenzívne kosených a vyhrabaných plochách nezostávajú žiadne

stebľá rastlín so semenami,“ vysvetľujú ochranári na svojej stránke.

Bohužiaľ, ani na dedinách už nie je pre vtáky dostatok potravy, takže zima ich počty drasticky zredukuje. „Postupne prichádzame rad za radom o celú populáciu

spevavcov. Najmarkantnejšie to pozorovať na vrabcoch, ktorých bolo nedávno neúrekom.“

Preto je dobré vtáky, u nás zimujúce, prikrmovať – hlavne olejnatými semenami – slnečnicou, prosom, obilím, ale aj lojovými guľičkami. Občas

je potrebné im dať aj prekrojené jablčko, hlavne vtedy, keď je zima suchá, bez snehu, lebo vtáky sa vtedy nemajú kde napiť a takto si doplnia trochu tekutín.

Avšak myslite na to, že keď sa už rozhodnete prikrmovať vtáčiky, treba to robiť pravidelne a nenechať krmidlo dlhšie ako dva dni prázdky. „Vtáky, ktoré si zvykli na nejaký prísun potravy, sa uprostred zimy ťažko prispôbujú výpadku tohto potravného zdroja,“ upozorňujú ochranári. (pn)

RENOVÁCIA SCHODOV

- Chcete zo starých schodov nové?
- Renovácia terazzo schodov brúsením
- Vhodné pre schodiská v bytových domoch
- Kompletná realizácia s ošetrením pre dlhú životnosť
- Ponúkame aj komplexnú obnovu bytových domov

LM-servis
...na detaile záleží.

Kontakt: +421 917 443 003 info@lm-servis.sk https://lm-servis.sk

TRIV
BYTY • KANCELÁRIE • TREZORY • KLAVÍRE
ŠTAHOVANIE.sk

NÁKLADNÁ DOPRAVA
EXPORTNÉ BALENIE
SKLADOVANIE

0905 616 329
02/ 6542 2387

OPTIKA LENTIS, s.r.o.
Sustekova 15
851 04 Bratislava
Tel: 02/62 31 72 22

Ponúkame Vám:

- veľký výber okuliarových rámov za skvelé ceny
- okuliarové šošovky od renomovaných dodávateľov
- vyšetrenie zrakové ostrosti
- odborné poradenstvo

Záleží nám na tom, aby ste mali LACNÉ a zároveň DOBRÉ okuliare

PETRŽALSKÉ NOVINY
čítajte aj na webe
www.bratislavskenoviny.sk

Mestská časť bude zrejme posudzovať jednotlivo každú zo žiadostí 200 nájomcov bytov z domu na Medvedovej 21 (z 245 bytov), ktorí žiadajú ich prevod do osobného vlastníctva.

Dom na Medvedovej konečne v riešení

Miestni poslanci dostali na poslednom zastupiteľstve správu advokátskej kancelárie k problému bytového domu na Medvedovej 21. Podľa nej nárok na odpredaj všetkých dosiaľ obecných bytov nie je.

Starosta Ján Hrčka na zastupiteľstve uviedol, že z 240 nájomcov bytov tam 38 býva od v rozmedzí rokov 1981 do 1992, 33 od rokov 1993-2003, 15 od rokov 2004 do 2013. Z 240 nájomcov tam 86 býva na dobu neurčitú. „Technicky vzaté, ak by sa odpredávalo, tá prvá skupina by mala nárok. Druhá zrejme tiež, tretia

je otázna. Zvyšných 150 nájomcov má zmluvy na dobu určitú a nadobudli ich podľa mojich informácií po roku 1.1. 2014,“ vyjadril sa s tým, že je podstatné vyhodnotiť každú jednu žiadosť zvlášť, nakoľko každý prípad má svoje špecifiká, ktoré môžu ovplyvniť spôsob riešenia žiadosti. Je totiž podľa neho rozdiel, ak o odpredaj obecného bytu žiada niekto, kto v dome býva 30 rokov, a niekto, kto byt dostal do nájmu pred rokom.

Mestská časť však zvažuje aj možnosť investovať do nehnuteľnosti, pretože rekonštrukcia je nevyhnutná.

„Podľa informácie správcu predmetného bytového domu technický stav bytového domu na ul. M. Medvedovej 21 v Bratislave jeho spoločných častí a zariadení (rozvodov, výťahov, schodísk, vstupných brán a ostatných) si vyžaduje komplexnú obnovu bytového domu, odstránenie systémových porúch loggií, zateplenie domu, rekonštrukcia strechy, výmena – oprava výťahov, výmena stúpačkových rozvodov na SV, TUV a kanalizácie, maliarske práce v dome, výmena poškodeného PVC (podlahoviny atď.),“ píše sa v správe. Mestská časť však nemá na rekonštrukciu vlastné prostriedky. „Otvárajú sa nejaké štrukturálne fondy,“ uviedol starosta. „Aj v Trnave bol takýto bytový dom opravený z európskych dotácií. V tom prípade je 80 percent nákladov nenávratných. O príspevok na rekonštrukciu by sme mohli žiadať v 1. polovici tohto roka.“

Najskôr si však podľa neho treba ujasniť, koľkým ľuďom by boli byty odpredané a najmä získať stanovisko primátora. Nehnuteľnosť je totiž vo vlastníctve hlavného mesta, mestská časť ju má len zvernutú do správy. Magistrát pod novým vedením však skôr vyznáva cestu obecné byty rekonštruovať a ponechať vo vlastníctve správe, ako ich odpredávať.

Nájomcovia z Medvedovej však majú iný právny názor, ako dostali poslanci od súk-

romnej advokátskej kancelárie a sú ochotní prezentovať ho aj na súde. „Prečo mestská časť využíva služby súkromnej právničky, keď má vlastné právne oddelenie? Navyše právničky, ktorá práve za predchádzajúceho vedenia vyrábala sofistikované dôvody proti občanom?“ pýta sa konzultantka nájomcov z Medvedovej Oľga Gašparíková a odkazuje na „ich“ genézu postupu, ktorá podľa nej obsahuje aj listinné dôkazy.

Podľa nájomcov už v roku 2003 dosiahli zákonom stanovený počet záujemcov o odpredaj (nad 50 percent). Mestská časť mala dva roky na zrealizovanie prevodu. Do dnešného dňa sa nerealizovali. Namiesto toho začala mestská časť prenajímať byty v dome na dobu určitú, čo bolo podľa nich protiprávne. (Miestny kontrolór mestskej časti Stanislav Fiala na podnet poslancu Miroslava Draguna avizoval, že bude v rámci kontrol verifikovať počty žiadostí o odkúpenie bytu, teda overovať, či v období, keď sa menil zákon, nebola presiahnutá hranica počtu žiadateľov, ktorá samospráve ukladá povinnosť odpredávať byty.)

Oľga Gašparíková nám po rozhovore so starostom povedala, že jej Ján Hrčka prisľúbil, že iniciuje spoločné stretnutie oboch strán, na ktorom budú konzultovať svoje rôzne právne stanoviská. „Ak nedôjde k dohode, zvažujeme žalobu. O zastupovanie požiadame právničku, ktorá vyhrala obdobný spor na Rezedovej. Súd vtedy rozhodol, že mesto musí odpredať byty záujemcom, hoci 50 percent ich bolo pred 14 rokmi a aktuálne ich zostala sotva tretina (69 z 245),“ dodala Oľga Gašparíková.

Pointy dlhoročného sporu sa možno dočkáme tento rok. Pozitívne je, že sa k nekonečnej kauze nové vedenie postavilo priamo a nezavrelo pred ňou oči tak, ako tie predchádzajúce.

(in)

foto: Matúš Husár

Autá už aj na terasách! Čo na to mestská polícia?

Terasa Beňadická je rovinne pokračovanie terasy Viglašská. Cez deň aj v noci tu jazdia a parkujú najmä súkromné osobné autá, ktoré tu nevykonávajú žiadnu činnosť, napísal nám do redakcie čitateľ Rastislav Gemerský.

Väčšinou sú to tí istí bezohľadní a arogantní majitelia-vodiči, ktorí vedome nerešpektujú a porušujú zákonnú dopravnú vyhlášku, a iné súvisiace s tým predpisy. Vedome si mylia tieto priestory s verejným parkoviskom a verejnou cestnou komunikáciou. Ako napríklad

Viglašská

Jasovská

tieto dve osobné vozidlá v uvedených dňoch. Bolo by prospešné sa ich opýtať za akým účelom tu celý deň parkovali. Tu pomôže častá kontrola zo strany polície...

Ako rieši polícia parkovanie na terasách? Reaguje Barbara Krajčovičová, hovorkyňa Mestskej polície hl. mesta SR Bratislavy:

„Podľa vyjadrenia MČ Petržalka terasy sú súčasťou stavby domu, nie sú vedené ako pozemné komunikácie. Vzhľadom na uvedené, na tieto miesta sa nevzťahuje zákon č. 8/2009 Z. z. o cestnej premávke, a preto nie je zo strany mestskej

polície možné vodičov, ktorí na týchto miestach stoja, riešiť za dopravný priestupok. K porušeniu dochádza jedine v prípade, ak nájazd na terasu je vedený cez chodník. Ak sa vodič vozidla teda na plochu terasy dostane jazdou po chodníku, možno uplatniť §52 ods. 2 zákona č. 8/2009 Z. z. o cestnej premávke. Takéto konanie je mestská polícia oprávnená riešiť. V takýchto prípadoch, by sme mohli vykonať objasňovanie priestupku, ak by sme poznali totožnosť osoby, ktorá fotodokumentáciu vyhotovila, nakoľko je potrebné ju vypočuť v pozícii svedka.“

Poznáte výnimočnú osobnosť?

Už od roku 1998 oceňuje Petržalka tých obyvateľov, ktorí sa pričinili o rozvoj mestskej časti alebo boli významným prínosom pre svoje okolie.

Každý z tých ľudí má za sebou inšpiratívny príbeh. Minulý rok bol napríklad ocenený Marek Chrastina, ktorý vytvoril rodičovskú komunitu a pričinil sa o záchranu a rozvoj spustnutého detského ihriska na Vavilovovej ulici alebo Martin Kleibl, autor knihy Petržalka – Prekvapivý sprievodca mestskou časťou, ktorý okrem iného zmapoval miznúce umelecké diela v Petržalke a venuje sa ich záchrane.

Preto, ak máte vo svojom

okolí podobne inšpiratívneho človeka, navrhnete mestskej časti osobnosť Petržalky 2020. Čas máte do 4. apríla 2020. Návrh má obsahovať: meno a priezvisko predkladateľa a jeho kontaktné údaje (telefónický, mailový), navrhovanú osobnosť, adresu, telefonický a mailový kontakt a krátku charakteristiku navrhovanej osobnosti – v čom vidí navrhovateľ jej osobitný prínos.

Návrhy je možné zaslať poštou na adresu miestneho úradu, doručiť osobne do podateľne alebo poslať elektronicky na daniela.emeljano- vova@petrzalka.sk. (pn)

**ZUBNÁ AMBULANCIA
A AMBULANCIA
IMPLANTOLÓGIE**

oznamuje zmenu pracovnej doby od 15-21h

OŠETRÍME KAŽDÉHO, KTO NÁM ZAVOLÁ

0905662407

STROMOVÁ 16, BA KRAMÁRE

**REKONŠTRUKCIE
BYTOV A DOMOV**

BRATISLAVA A OKOLIE

0910 789 997

MIRAN

TRADIČNE KVALITNÉ MÄSOVÉ VÝROBKY OD MIRAN-A

PREDÁVAME LEN MÄSO ZO SLOVENSKEHO CHOVU, ČERSTVÉ, CHLADENÉ A HOVÄDZIE MÄSO Z MLADÝCH BYČKOV

Bravčové stehno	4,99 €	Bravčová šunka	5,99 €
Bravčové karé	4,99 €	Vinohradnícky nárez	3,30 €
Bravčové plece	4,89 €	Debrecínska pečeň	5,99 €
Bravčová krkovička	4,79 €	Jaternice, krvavnice	3,99 €
Bravčový bok, bravčové rebro	4,69 €	Pečeňový syr	4,49 €
Hovädzie zadné	9,99 €	Bravčová tlačienka	4,49 €
Hovädzie predné b.k. krk	7,49 €	Údená krkovička	6,99 €
Hovädzie predné močing na guláš	6,49 €	Údená lahôdka	6,99 €
Hovädzie predné s.k.	4,99 €	Oravská slanina	5,79 €

Nájdete nás v predajniach:

Námestie hraničiarov č. 9, ☎ 62 31 19 04 • Mánesovo námestie č. 7, ☎ 62 24 50 51 • Pribišova č. 4, ☎ 65 31 69 16
• Eisnerova č. 46 (Devínska Nová Ves)

www.masomiran.sk

STREDNÁ PRIEMYSelnÁ ŠKOLA DOPRAVNÁ

Kvačalova 20, 821 08 Bratislava

ponúka v šk. roku 2020/2021

SPŠD

štvorročné študijné odbory ukončené maturitnou skúškou zamerané na oblasť cestnej dopravy:

3739 M elektrotechnika v doprave a telekomunikáciách

3765 M technika a prevádzka dopravy

3760 M prevádzka a ekonomika dopravy

3758 K operátor prevádzky a ekonomiky dopravy

Žiaci získajú vodičské oprávnenie skupiny B v školskej autoškole.

Pozývame Vás na DEŇ OTVORENÝCH DVERÍ

6. februára 2020 od 10.00 do 17.00 hod.

a bezplatnú prípravu na prijímacie skúšky 16. marca a 27. apríla 2020 od 14.00 hod.

Kontakt: 55 56 56 76, 55 96 86 92

spsdkvac@ba.telecom.sk, www.spsdkvacba.edu.sk

Odpovedá právnik

JUDr. Jaroslav Gründler

grundler@chello.sk

Nechránená stavba

Pri svojpomocnej stavbe rodinného domu sa vyskytol problém s uskladnením stavebného materiálu. Pozemok nemá úplne oplotený, takže stavba je sčasti prístupná nepovolánym osobám. Stavebný materiál majú doviesť v čase, keď ešte budem dočasne v zahraničí a dodávateľ mi odkázal, že z prevádzkových dôvodov nemôže dodávku odložiť. Možno si dať materiál jednorazovo poistiť proti krádeži?

Stanislav G. (gmail.com)

Z poistenia pre prípad odcudzenia vzniká právo na plnenie, ak poistená vec bola odcudzená takým spôsobom, pri ktorom páchatel prekonal prekážky alebo opatrenia chrániace

vec proti odcudzeniu. Ako vyplýva z občianskeho zákonníka, poistený je povinný dbať, aby poistná udalosť nenastala; najmä nesmie porušovať povinnosti smerujúce k odvráteniu alebo zmenšeniu nebezpečenstva, ktoré sú mu právnymi predpismi uložené alebo ktoré vzal na seba poistnou zmluvou. Nechať voľne dostupný materiál bez akéhokoľvek zabezpečenia, zákon za konanie smerujúce k odvráteniu a k zmenšeniu nebezpečenstva jeho odcudzenia, určite nepovažuje. Na základe vašej otázky vychádzam z domnienky, že ako individuálny stavebník nemáte stavbu poistenú. V prípade, ak stavba poistená je, preštudujte si v zmluve poistné podmienky. Stavbu realizovanú na základe stavebného povolenia, resp. ohlásenia, je možné poistiť v ľubovoľnej fáze rozostavanosti, pričom práve rozostavanosť je pri uzatváraní poistnej zmluvy rozhodujúca. S otázkou odporúčam obrátiť sa priamo na poistnú spoločnosť, ktorá na základe konkrétnych údajov odpovie na vaše otázky, prípadne poradí spôsob zabezpečenia materiálu a po splnení požadovaných náležitostí s vami uzavrie poistnú zmluvu.

Jednou vetou

Borka (chello.sk): Bytovými náhradami sú náhradný byt, náhradné ubytovanie a prístrešie. Pokiaľ sa bývalý manžel ani po troch mesiacoch od rozvodu neodstahoval z bytu, svojím alkoholizmom vám naďalej strpcuje život a je neprístupný vysporiadať BSM, riešte prípad pomocou advokátskej kancelárie súdnou cestou.

Rozvod (zoznam.sk): Pokiaľ ide o pozemok, na ktorom je vaša spoločná chata postavená, za predpokladu, že vlastníctvu nebránia žiadne zákonné prekážky, pozemok patrí vášmu manželovi a za súčasného právneho stavu by nebol predmetom vysporiadania bezpodielového spoluvlastníctva manželov.

Bezplatná právna poradňa poskytuje informácie k problematike obsiahnutej v adresných otázkach. Autor nepreberá zodpovednosť za komplexnosť odpovedí, nakoľko tieto sú limitované formuláciou otázok.

Viete, že...

... v uplynulom roku v našom kraji pribudlo 49 599 motorových vozidiel, z toho 42 052 osobných? Celkovo sme na Slovensku zaevidovali 101 743 novoprihlásených osobných vozidiel.

... v čase od 1.1.2020 do 21.1.2020 nahlásili v našom kraji krádeže šiestich motorových vozidiel, z toho v Petržalke 3 (Osuského, Rovniankova, Čerňavského)?

Krimipríbehy, fakty, štatistiky

Na cestách pribúda mŕtvych

Ako vyplýva z predbežnej štatistiky dopravnej polície, v uplynulom roku sme na slovenských cestách zaznamenali 13 715 dopravných nehôd, čo je oproti roku 2018 pokles o 158 nehôd. O dopravné kolízie sa v prvom rade, takmer 50 percentami pričínili vodiči, ktorí sa plne nevenovali vedeniu svojho vozidla najmä z dôvodu používania mobilných zariadení. Tieto nehody sú vizitkou nezodpovednosti, hazardu, ale aj neskúsenosti vodičov najmä s vodičskými oprávneniami do päť rokov. Porušenie povinnosti vodiča sa 28 percentami podieľa aj na najčastejších príčinách smrteľných dopravných nehôd. Telefonovanie s mobilom v ruke je už roky národným športom, dobrodruhom za volantom nestačí ani hrozba nedávno zvýšenej pokuty na 100, resp. v správnom konaní na 200 eur. Azda by pomohlo previnilcov zmraviť vyššími pokutami alebo inými formami zákonného postihu, najmä, keď polícia sľubuje získať technické zariadenie, ktoré dokáže odhaliť telefonovanie s mobilom v ruke. Zrejme by to bolo účinnejšie, ako konštatovať, že ide o životný štýl mladých, s ktorým si spoločnosť nevie dať rady. Zbytočné straty na životoch varujú.

Spokojnosť nad každoročne sa znižujúcim počtom dopravných nehôd pokazil počet obetí, ktorý sa zastavil na čísle 245, čo je o šesťnásť usmrtených viac ako v roku 2018. Znamená to, že každých 35 hodín vyhasol na našich cestách jeden ľudský život.

Kto, alebo čo zapríčinilo tento smutný nárast? Predovšetkým je to nedovolená rýchlosť jazdy patriaca medzi najčastejšie príčiny smrteľných dopravných nehôd, ktorá sa vlní podieľala na smrti osôb vyše tridsiatimi percentami. Najpočetnejšiu skupinu tvorili chodci, zomrelo ich na našich cestách 75, čo je o 16 viac ako v roku 2018, smutnú štatistiku usmrtených doplnia 19 motocyklistov a štrnásť cyklistov. Policajný projekt „Vidieť a byť vidieť“, ktorého cieľom bolo a je zviditeľniť všetkých účastníkov cestnej premávky, najmä ale deti a skôr narodených, je stále živý. Napriek tomu upozornenia polície na zvýšenie vlastnej bezpečnosti pomocou reflexných prvkov pripomínajú povestný hrach hádzaný na stenu. Vidieť a na cestách byť vidieť sa stáva synonymom života a je dobré to vedieť. A počuť, čo sa týka cyklistov, ale najmä chodcov, ktorí sú síce viditeľní, ale s mobilom v ruke, so slúchadlami v ušiach a pre istotu aj s kapucňou na hlave predstavujú pre seba, ale aj iných účastníkov cestnej premávky permanentné ohrozenie.

Účastníkmi cestnej premávky sú všetky osoby, či už riadia auto, kolobežku s pomocným motorčekom alebo šliapu po vlastných. Každý má právo užívať cesty i chodníky, ale aj povinnosť dodržiavať pravidlá viažuce sa k pohybu v danom úseku komunikácie. Pokiaľ sa tak nestane, zbytočná smrť na našich cestách bude naďalej naplňovať čierne štatistiky. (jgr)

Tvorte s nami Petržalské noviny

Chcete sa s nami podeliť o radosť, skúsenosť či o to, čo vás v Petržalke trápi? Píšte, pýtajte sa, komentujte na mejl petralskenoviny@gmail.com alebo na našom Facebooku www.facebook.com/petralske.noviny.

Z REDAKČNEJ POŠTY

Z východu do Petržalky cez Vinohrady

Cestovala som z Česka, čakám na jednotku na hlavnej stanici a teším sa, že po dlhšej ceste o štvrt hodinku vystúpim v Petržalke a zrazu telefón. Volá mi manžel a oznamuje mi: „Zrušili nám jednotku...“ Ako zrušili, pýtam sa, veď práve do nej nastupujem?! „Ale zabudni, že z nej vystúpiš za Dunajom v Petržalke, už tam nechodí a keď sa zamyslíš, môžeš po polhodine skončiť tam, kde práve nastupuješ.“ Čo je to za hlúposť, pýtam sa, a tak mi to vysvetlil: „Máš dve možnosti, pôjdeš jednotkou vyhládokovou trasou okolo SND, pozdravíš Štúra a na

Šafku musíš prestúpiť na trojku.“ Ale veď trojka nechodí do Petržalky, namietam.

„Teraz už chodí, Petržalka je teraz spojená priamo iba s Račou. Alebo máš druhú možnosť, vystúpiš na Námesť SNP, pobehneš za roh (pozrela som na svoj celkom objemný kufor) a na tej úžasne vyhliadkovej trasou okolo SND, pozdravíš Štúra a na

„cudzinci“ nastúpiš na trojku.“ Rozhodla som sa pre druhú možnosť a vytrepala som sa z „bezbariérovej“ dvojschodkovej električky aj s kufrom. Za mnou sa z nej zázrakom dostala aj mladá rodinka s kočíkom. Nemuseli sme sa ponáhľať - naša jednotka dala galantne prednosť trojke, ktorá prefrčala okolo nás.

Keď som konečne vystúpila na konečnej trojke v Petržalke (samozrejme tiež dvojschodkovo bezbariérovej), ďakovala som v duchu tej múdrej hlavke a možno ich bolo viac, že sa starajú, aby sme mali my, hlavne starší, trochu vzuše-

nia a pohybu. Zabudnite na priame spojenia, nemali ste ich pred električkou a nebudete ich mať ani teraz. Môžete ísť do hája (alebo na Lúky - tí majú na hl. stanicu aspoň autobus č.93), alebo môžete sedieť doma v zateplených panelákoch a nevyužívať pri ceste za deťmi a vnúčatami vlaky zadarmo.

Nech teda zijú múdre rozhodnutia, ktoré nám tak uľahčujú život!

p.s. Keď cestujem z východu, múdro sa rozhodnem, vystúpim na Vinohradoch a veziem sa priamo až do Petržalky, ale čo keď cestujem zo západu?

L.Stohlová (pozn.red. Do Petržalky môžu jazdiť len obojsmerné električky a tých má Dopravný podnik obmedzený počet. „Z dôvodu pripravovanej rekonštrukcie električkovej trate pri Cintoríne Rača (potreba úvratového obrátiska, v snahe zachovať obsluhu Rače električkami aj počas rekonštrukcie) je potrebné nasadenie všetkých obojsmerných električiek iba na linku 3, ktorá obsluhuje Petržalku namiesto linky 1, informuje Dopravný podnik.)

Čo tak podjazd pre autá?

Koncom júna 2017 vydal KOÚ v Bratislave záverečné stanovisko k výsledkom posudzovania vplyvov na životné prostredie (EIA) týkajúce sa nosného systému v Petržalke. Odporučil, aby sa električka v úseku za Technopolom križovala s cestnou komunikáciou úrovňovo. Vtedajšie vedenie Petržalky súhlasilo, že električka je mestotvorný prvok, že s podjazdom, kde by bola aj zastávka, by boli problémy.

Nerozumiem, ako mohla analýza posudzovania vplyvov na životného prostredie odporučiť úrovňové križovanie, keďže len fakt, že električky jazdia a budú jazdiť každé tri minúty v jednom smere a budú mať preferenciu, spôsobí kolónu až po blízku križovatku pri Technopole a s tým spojené zvýšené exhaláty z výfukových plynov áut. Naozaj ekologické.

V prípade, že zastávka a kolaje v podjazde sú problém, nie je riešením podjazd pre automobilovú dopravu? Električka môže zostať na povrchu... **Tomáš Husár**

Odhal'te SVET BIBLIE

Prednášky z oblasti biblickej histórie a archeológie

5. 2. GLOBALIZÁCIA ISLAMU | Emanuel Duda

12. 2. POKUS POCHOPIŤ ISLAM | Emanuel Duda

vždy v stredu 18:00 hod. WOLKROVA 4, BRATISLAVA - Petržalka (v zasadačke na prízemí) | Info: 0948 526 722

Vstup VOĽNÝ! bratislava.dotknisaneba.sk

PETRŽALSKÉ NOVINY
čítajte aj na webe
www.petralskenoviny.skslavia
AGROFERT

Hľadáme pomocnú silu (dôchodkyňu) do kaviarne.

Pracovná doba: Pondelok - Piatok 10.00-14.00 h
Miesto: ŠPORTOVÝ KLUB SLAVIA AGROFERT
Adresa: Májová 21, 850 05 Bratislava - Petržalka
Kontaktná osoba: Eva Bučková, 0911 841 523

Brilantná komédia svetoznámeho amerického autora Neila Simona

Hráme PRAVIDELNÉ v Teatre Wüstenrot

Niektorým mužom nejde len o jedno. Ale o tri.

Milenec

Réžia: Soňa Ferencová
Hrajú: Karin Haydu, Mirka Gális Partlová / Natália Puklušová, Dominika Žiaranová, Martin Mňahončák

wüstenrot
Generálny partner divadla

PREDPRÍJAZDA: POKLADŇA TEATRO WÜSTENROT, TICKETPORTAL, AGENTÚRA KOVAČOVÁ
TEATRO WÜSTENROT, TRINAVSKÉ MYTO 1, 831 04 BRATISLAVA, 02/50 22 87 39, WWW.GEDUR.SK, GEDUR@GEDUR.SK
WWW.GEDUR.SK

Nechodia vám Petržalské noviny? Kontaktujte nás: t. č. 02 3268 8830, email: redakcia@banoviny.sk

PETRŽALSKÉ NOVINY

31. 1. 2020 • vychádzajú 26 rokov • číslo 2
ISSN: 1338 - 1997 • Evidenčné číslo: EV 5665/18

VYDAVATEL: NIVEL PLUS s.r.o., Ivnáská cesta 2D, 821 04 Bratislava • IČO: 35712058 • REDAKCIA: Ivnáská cesta 2D, 821 04 Bratislava, email: jarunkova@banoviny.sk, tel: 02/62801182, Šéfredaktorka: Ingrid Jarunková • Inercia: 0911 668 469, email: skrabakova@banoviny.sk • web: www.banoviny.sk • Tlač: MAFA a.s., tlačiareň

MAFRAPRINT Olomouc • DISTRIBÚCIA: SUREMA spol. s r.o. PR reklama je graficky vyznačená ■. Neobjednané príspevky nevraciam a nehonorujem.

© 2013 Autorské práva sú vyhradené a vykonáva ich vydavateľ. Autori článkov si v zastúpení vydavateľom vyhradzujú právo udeľovať súhlas na rozmnožovanie a verejný prenos článkov. Vydavateľ nedal súhlas na monitoring tlače.

Pôvodní obyvatelia dnešnej Petržalky (1/2)

V minulom vydaní ste si mohli prečítať o slávnosti Das Eisweg machen na Dunaji, ktorá sa naposledy konala v roku 1526. Bol to prelomový rok nielen v dejinách Slovenska či Bratislavy, ale aj Petržalky. Po prvýkrát sa totiž vyformovalo zloženie obyvateľstva.

▲ Mapa z r. 1561 s vyznačením Dunaja okolo Bratislavy.

Prví kočovníci prichádzali na územie dnešnej Petržalky v dobách, keď jej tvar určovali viaceré klukaté meandre rieky Dunaj. Tam, kde boli vyvýšeniny, vznikali ostrovy či polostrovy. Práve na nich vyzorovali úrodnú pôdu a ovocné stromy. Táto lokalita však tvorila najmä hranicu medzi troma krajinami. Panovníci ju využívali na bitky o nové územia, v lepšom prípade, počas mierových

rokovani, ako stanovište pre hladných vojakov.

Nomádski bojovníci Pečenehovia

Prví, koho vieme na základe písomných prameňov identifikovať podľa mena, boli Pečenehovia. Toto územie obsadili v období rozpadu Veľkomoravskej ríše (10. stor.). Tito bojovní nomádi tureckého pôvodu sa nikde nezdržovali dlho, nedali sa

ľahko podmaniť. Radi uzatvárali výhodné partnerstvá. Aj s uhorským kniežatom Gejom. Stali sa strážcami jeho tunajších hraníc. Na krátko. Po čase sa pripojili tureckej skupine a zostali po nich len pomenovania Pečniansky les, Pečnianske rameno a Pečnianska ulica.

Sikulovia pod vedením ženy

V okolí dnešnej petržalskej

časti Kopčany sa niekedy v 10. až 11. storočí, usadili Sikulovia, pochádzajúci pravdepodobne z Rumunska. Odlišovali sa dodržiavaním tzv. obyčajového práva. Podľa neho mali nárok na dedičstvo i hrad po panovníkovi nielen synovia, ale i dcéry. Takéto hrady staromadžarské kmene označovali ako Leányvár, teda Dievčenský hrad. Jeden z nich bol sídlom kmeňa Sikulov. Dnes môžeme z neho vidieť už len vežu, uprostred hory, cestou do Hainburgu.

Ruskí strážcovia vojvodu Ivana

Okolo 11. storočia sem prichádzali aj Rusi. Dôkazy o tom publikoval oceňovaný historik s pohnutým osudom, docent Peter Ratkoš. Výskumom zistil, že ich bojové kmene kočovali až od ruských riek Volga a Dneper. Niektoré sa usadili pri Preslava Civitas (dnes Bratislava), na pravom brehu Dunaja. Aj oni strážili hranice. Ich lokalitu, označovanú ako Locus Iwani, teda Ivanova osada, dnes poznáme pod názvom Janíkov dvor.

Nemeckí kolonisti prišli ako hostia

Z 13. storočia prvýkrát zaznamenávame, že územie po Pečenehoch osídlili nemeckí kolonisti. Nazvali ho Wlocondorf. Prišli zrejme za vlády uhorského kráľa Belu IV. (1206-1270), ktorý od roku 1241 pozýval nemeckých remeselníkov do Uhorska, zničeného po plienení Tatárov a vyľudneného

hľadomom. Keď však ďalší uhorský kráľ, Ladislav Kumánsky (1262-1290), túto osadu v roku 1278 daroval bratislavskej kapitule, do donácie napísal, že ide o rec delericta, teda o vyľudnené územie. O generáciu (cca 30 rokov) neskôr sa však už v listine z roku 1317, vydané za vlády kráľa Karola Róberta z Anjou (1288-1342) uvádza, že táto lokalita je obývaná prievozníkmi a označovaná ako Flezyndorf. Tak tomu bolo až do roku 1526, kedy sa odohrala v perexie spomínaná Bitka pri Moháči (29.8.1526).

Pomoháčski emigranti z juhu

Porazená bola vtedy málopočetná armáda uhorského kráľa Ludovíta II. Jágelovského, ktorý následne pri úteku zahynul. Pred krvivými Osmanmi utekli všetci. Aj chudobní ľudia z tzv. Dolného Uhorska. Hlavne Chorváti a Madari. Mnohí sa zastavili až na území dnešnej Petržalky, kde neskôr asimilovali (splynuli) s pôvodnými obyvateľmi. Vďaka tomu prežili záplavy, plienenie križiakov, husitov, povstalcov i Napoleona. Pomáhali si aj napriek rôznemu pôvodu a tradíciám. Až do 19. storočia. Vtedy sa opäť zmenilo zloženie obyvateľstva. Ako, to sa dozvieme v ďalšom čísle.

Katarína Králiková,
sprievodkyňa dejinami
a blogerka

Hlavné zdroje informácií a foto: Ján Čomaj: Petržalka-Engerau-Ligetfalu. Marenčin PT, 2019. Marián Urblík: Dejiny Bratislavy – Petržalka. Obzor, 1978. foto: AMB

▲ Pohľad na Petržalku na konci 18. a začiatku 19. storočia.

V Petržalke slovo záchrana nechcú počuť

Futbalisti FC Petržalka majú za sebou nevydarenú jeseň v II. Lige. S o to väčšou vervou sa preto v zimnej zberačke pripravujú na jar. O aktuálnej situácii v mužstve sme sa porozprávali so skúseným trénerom Vladimírom Koníkom.

Ako prebieha zimná príprava, na čo sa v nej zamieriate?

■ Zimnú prípravu sme odštartovali 8. januára a celá prebehne v domácich podmienkach na našom štadióne. Ešte pred jej začiatkom sme sa snažili niečo urobiť

s kádrom, hlavne ho doplniť o takých hráčov, ktorí budú pre nás prínosom. Nemám rád také vyhlásenia, že zo zimnej prípravy sa žije celý rok. Samozrejme, pracujeme tvrdo na ihrisku i v posilňovni a raz do týždňa vybiehame aj do terénu.

V prvom rade nám však ide o to, aby sme vytvorili mužstvo, ktoré vráti Petržalke vážnosť v II. Lige. Chceme, aby vyzeralo oveľa lepšie ako na jeseň.

Po jeseni ste sa rozišli s poltuctom hráčov. Kto z tridsiatich hráčov, ktorých ste oslovili, napokon zakotvil v FC Petržalka?

■ Krátko po poslednom zápase sme sa rozlúčili so šesticou hráčov, sú to Lastovica, Szócs, Ondruš, Christina, Oravec a Pochylý. K nim ešte pribudol Kupec a podľa očakávania aj najlepší strelca mužstva Almási, ktorý odišiel do Ružomberka. Novými v kádri sú bývalý slovenský reprezentant František Kubík z Frýdku-Místku, Filip Maník z Bardejova, Marek Zúbek z Brna, Samuel Antálek z Komárna, Aleš Štroncer z Lipian a Lukáš Lupták z Trnavy.

Po skončení jesennej časti ste povedali, že ste mali poskladané mužstvo do pohody. Aké teda bude na jar?

■ Po nevydarenej jeseni sme hľadali hráčov do nepohody, ktorí vedia pracovať aj v takých podmienkach, ktoré neprinášajú radosť a úsmev. Viacerí naši futbalisti totiž v kľúčových situáciách zlyhávali, preto sme sa zamerali na takých, ktorí sú dostatočne charakterovo a mentálne silní.

Je dobré, že slovo záchrana u vás v klube nemá miesto. Ako sa však chcete vyhnúť existenčným starostiam?

■ Pri prvom stretnutí s hráčmi som povedal, že je to posledný raz, čo sa toto slovo objavilo v kabíne. Chcem, aby sa hráči necítili pod tlakom, pod imperatívom záchranu. Ak budeme zle trénovať, zle pristupovať k povinnostiam, ak si nebudeme plniť úlohy, ktoré každý z nás má, môžeme sa v zostupovom koloť ocitnúť. Osobne si však myslím, že toto mužstvo má natoľko silný charakter a tak vysokú kvalitu, že nie je dôvod uberať sa týmto smerom a myšlienkami. Treba pracovať tak, aby sme vyhrali čo najviac zápasov.

Súčasťou zimnej prípravy sú aj priateľské zápasy, koľko ich odohráte?

■ Za sebou už máme stretnutie v Senici, kde sme s fortunalistom hrali 0:0. Vo Viedni sme so známou Austriou prehrali 1:5. Stretneme sa ešte so Zlatými Moravcami, Šaľou, Mattersburgom B, Brnom, Myjavou a Interom. Vypadol nám zápas s Nitrou, ktorá má nových majiteľov. Pokiaľ to bude možné, do tohto programu by sme chceli vložiť ešte dve stretnutia, aby sme mali dokonalý prehľad o výkonnosti všetkých hráčov.

Milan Valko
foto: Milina Strihovská

Čaká ju najťažší rok

Barbora Mokošová a Slavomír Michňák sa stali najlepšimi slovenskými športovými gymnastami v roku 2019. Vedenie Slovenskej gymnastickej federácie (SGF) ich ocenilo v polovici tohto mesiaca v Bratislave.

V prípade Barbory Mokošovej, ktorá sa pripravuje v špecializovanej telocvični v Pengym klube v Petržalke bolo najlepším dosiahnutým výsledkom v minulom roku 63. miesto vo viacboji na svetovom šampionáte v nemeckom Stuttgarte a tiež si vybojovala miestenko na OH 2020 v Tokiu. „Už ani neviem po koľký raz ma vyhlásili najlepšou športovou gymnastkou. Každé takéto ocenenie si však vážim a teším sa z neho. Mám pred sebou najťažší rok vo svojej kariére, čakajú ma ďalšie veľké výzvy a vrcholom pre mňa budú letné OH v Tokiu,“ povedala nám sympatická 22-ročná Bratislavčanka.

(mv)
foto: Milina Strihovská

Novootvorené zariadenie Dom seniorov Horné Orešany prijíma nových klientov a zamestnancov

info: 0948 151 409, 0948 152 409
e-mail: dompreseniorov@gmail.com
www.domseniorovsvurban.sk

Dana sedemdesiatnikom

Známy mládežnícky tréner Štefan Dana, ktorý od roku 1971 býva v Petržalke, v sobotu 18. januára v dobrom zdraví oslávil 70 rokov.

Celý svoj najplodnejší trénerský život prežil v bývalých ZTS Petržalka a v Artmedii, kde pôsobil 34 ro-

kov a od záveru roku 2015 zakotvil v MŠK Iskra Petržalka. V tomto klube viedol rôzne mládežnícke tímy, od starších dorastencov až po súčasnú prípravku. Vo svojej kariére mal pod palcom okolo 700 detí, to je magické číslo, na ktoré je veľmi hrdý. Viacerí z nich sa stali ligovými futbalistami alebo aj reprezentantmi, ako napríklad Valachovič, Šebo a ďalší.

(mv)

POĎ PRACOVAŤ PRE STABILNÚ FIRMU

Slovenská pošta hľadá do Petržalky kolegu POŠTOVÉHO DORUČOVATEĽA, ktorým môžeš byť aj TY!

ČO PONÚKAME?

- stabilné zamestnanie
- úvodné školenie a adaptáciu na pracovisku
- preplácanie nadčasov a zastupovaní
- benefity (zľavy na tovary a služby)
- pracovný pomer na 37,5 hod/týždeň
- mzdové podmienky: základ 770€/brutto + motivačné odmeny a prémie do výšky 140€/brutto + 5,10€/netto („cestovné“/deň)

ČO OČAKÁVAME?

- samostatnosť
- spoľahlivosť
- presnosť
- bezúhonnosť
- zdravotnú spôsobilosť
- vek min 18 rokov

PRÍPOJ SA DO NÁŠHO TÍMU A POMÔŽ NÁM DORUČOVAŤ ZÁSIELKY V LOKALITE, KTORÚ TAK DOBRE POZNÁŠ!

job@slposta.sk
02/59393211, 0904875287

		Michel de Montaigne	polemika (zastar.)	spôsobil zvýšenie	Pomôcky: aryt, stoa, moaré, potamon, lat	titul mohamedánskeho vladára	1. časť tajničky	značka rádia	epocha kriedy	žijete v biede	Pomôcky: lípid, kri-da, Atala, alb, kloké	premet vo vzduchu	hudobná skladba pre sólový spev	6. časť tajničky	značka astátu	
		značka paládia			kožná choroba porážka v džude							biblická krajina				
		obkrútili										ľahké plnivo do betónu kanóny				
		ester masných kyselín nadstav							bdiť kočovníci							harmonizujú
Autor krížovky: Juraj Mitošinka	podradný hostinec (hovor.)	3. časť tajničky	nehodný (kniž.) čínsky strom							podrobnosť telefonuje						
sladkovodný krab						pofovalo bez ponožiek								zosilnený súhlas nikam		
zadusil					navinie mútlo								ponad poprehýbaná			
atrament (zastar.)					stoky nadstavoval								nelietavý vták výdavok			
Ingrid (dom.)				napichá stal sa sivým						drča (expr.) dámska šatovka						
aký (hovor.)			zobralo si kartársky výraz							konkurz knihy s výkladmi snov					saním odčerpať	
osem, po nemecky				odisti Štefan (dom.)					ohybné slovo vnútorné strany rúk							
Pomôcky: tung, ipon, said, pita, emit	sídlo starogréckych bohov	riskovalo (hovor.)	4. časť tajničky				tykajúca sa dna	2. časť tajničky						tanková divízia pítie (expr.)		
trocha namočilo						barina mliaždim							sulfid cínatý sú posadení			
často lúpe						lesklá tkanina prototyp							stípková sieň ženské meno			
značka pre yard			pasívne (kniž.) stelivo (zried.)								krídlo (bás.) postavila sa					
skr. pre mistress				druh jedla automobil						základná číslovka mužské meno					stíhalo trestom	
vlákno z listov agávy				emblém pošliapal					príznač (kniž.) liatím odobrala							
Pomôcky: trop, atribút, perut', lazane	vydavateľ	korisť	5. časť tajničky			rapkala grgalo								skratka doktora háda sa		
elektróda tranzistora						mykala (expr.) platidlo v Lotyšsku							predložka so 4. pádom omotaj			
odôvodňoval						staršie ženské meno obloha							pokry rosou svalstvo			
Izidor (dom.)				zahanbia (zried.) oká, po česky									svišť, svišťanie kdeže			
značka telúru			opatrovanie značka pre abvolt							malý kvietok keď						
ohmatal (hovor.)						smutná lyrickoepická báseň							solmizačná slabika			
kričalo (expr.)						stal sa ťažkým							vzorec oxidu zlatného			